

Landstingets Ligeberettigelse. Det har jeg set, at den ærede Ordfører har doceret, ganske vist uden for Salen. Men det, som det her kommer an paa, er et Spørgsmaal netop om Landstingets Ligeberettigelse. Skal Landstinget her gaa hen og fraskrive sig Ret til at move i Anledning af denne Sag, efter at den er saa daarlig oplyst, og uden at den paa formel Maade har været forelagt Landstinget, og skal Landstinget navnlig opstille den Sætning og sige: et Ministerium kan tage Penge paa forventet Tillægsbevilling, uden at det behøver i Forvejen at være forvisset om at have Samtykke hos begge Rigsdagens Ting. Skal Landstinget sige: Ministeren kan tage Penge uden at behøve med Rette at vente, at Landstinget vilde billige det? Saa tillader jeg at henstille til ærede Medlemmer, hvorledes vil saa Stillingen være, saafremt man en Gang her i Landet skulde være saa, skal jeg sige, ulykkelig eller lykkelig, at faa et Ministerium, der ikke var et Udtryk for Landstingets politiske Anskuelser? Der kommer et Ministerium af Landstingets Modstandere, det har debatteret en Sag med Landstinget men har ikke kunnet faa en Bevilling, og saa gaar det hen og tager Pengene uden Bevilling. Hvis Landstinget saa vil sige: Det er en Tilside sættelse af vor Ret, I havde ingen Grund til at vente, at vi vilde billige den Ting, saa svarer Ministeriet: Ja, men den 13de Februar 1901 stemte I saaledes, at man kan se, at det slet ikke er Forudsætningen for at tage Penge, at vedkommende Ministerium kan vente, at Rigsdagen vil billige det bagefter. Jeg ser ikke rettere, end at Landstinget kommer til at staa ganske vaabenløst. Det har ikke nogen Ret til at gøre Bebrejdelser og heller ikke nogen Ret til at anlægge Rigsretssag, thi det tilkommer ikke Landstinget. Saa staa Landstinget i saadanne finansielle Spørgsmaal ganske vaabenløst. Min ærede Medforslagsstiller og jeg have gjort den Indstilling, at denne saa ofte omtalte Udgift paa 520,000 Kr. ikke kan passere, men at Rigsdagen i øvrigt fraskriver sig sin Ret. Vi have fra vort Standpunkt ikke kunnet gøre andet; vi ere af den Mening, at den Bevilling ikke bør godkendes, og vi maa derfor fra vort Standpunkt sige: Den kan ikke passere. Det ærede Flertal er derimod fra sit Standpunkt gaaet videre, end jeg synes, det var nødvendigt, idet det siger, at Rigsdagen skal fraskrive sig sin Ret. Det vilde være ønskeligt, forekommer det mig — og jeg henstiller det til Overvejelse til 2den Behandling af denne Sag — om der maa-

ske kunde opnaas Enighed om, for at holde dette Spørgsmaal upræjudiceret, at formulere en Indstilling saaledes, at vi allesammen kunde slutte os derom, og at Landstingets Stilling i det hele ikke blev præjudiceret. Jeg tænker mig, at man kunde sige saadan noget som: Idet Rigsdagen forbeholder sig sin Ret med Hensyn til Spørgsmaalet om disse 520,000 Kr., fraskriver den sig i øvrigt Ret til at gøre Ansvar gældende. Jeg tror ikke, at der var noget i Vejen for det, og jeg vil anbefale en saadan Udvej, fordi Landstingets Stilling derved vilde blive holdt fuldstændig upræjudiceret, og Landstinget vilde ikke komme i den Vanskelighed at maatte decidere et Spørgsmaal, som eventuelt kunde blive Rigsretsspørgsmaal, hvor Landstinget saaledes senere vilde komme til at spille en Rolle.

Ordføreren (Koch): Der er meget i det, som den ærede sidste Taler (Oct. Hansen) fremførte, som jeg kan være enig med ham i. Jeg er enig med ham om de Betingelser, der i al Almindelighed maa stilles, for at man kan tage et vist Beløb paa forventet Tillægsbevilling; men efter min Mening vare disse Betingelser i det foreliggende Tilfælde til Stede, og navnlig var den Betingelse til Stede, at Regeringen har været og med Føje kunde være af den Overbevisning, at Rigsdagen, som ikke af principielle Grunde havde modsat sig Anskaffelser af dette Krigsmateriel og Forstærkningen af Søforterne, ikke under de Forhold, som efter Ministeriets Mening vare indtraadte, vilde have haft noget imod, at det skete nu. Det er en Skøns-sag, og alt i denne Sag beror jo saa meget paa et Skøn. I den Henseende er det overmaade let for den ærede sidste Taler nu at reducere det Skøn, som den ansvarlige Regering har haft om den hele Situation, til intet. Der er en gammel Sætning, der siger, at det er lettere at være bagklog end forklog. Men man maa vel erindre, at Regeringen havde haft et overordentligt Ansvar, hvis der kom noget paa, og der ikke var truffet de Foranstaltninger, som burde træffes. Det ærede Medlem bebrejder nu Regeringen, at den ikke har indhentet Erklæringer fra Gesandterne i Udlandet. Ja, hvad skulde Gesandterne i Udlandet kunne sige andet, end hvad Regeringen selv skønnede? Ogsaa deres Mening derom var jo kun et Skøn, og Tid vilde der jo ogsaa medgaa til at korrespondere med Gesandterne; og da netop Ministeriet ansaa Afgørelsen af